

# Jedna karta pracy, dwie wersje: uczeń z dysleksją

Gotowa karta do czytania ze zrozumieniem dla klas IV–VI, w wersji standardowej i dostosowanej. Ta sama treść i te same wymagania, inna forma. Możesz ją wydrukować od razu albo potraktować jako wzór do dostosowania własnych materiałów.

## Co zmieniamy w wersji dostosowanej

- ✓ **Większa czcionka** bezszeryfowa (13–14 pt) i interlinia 1,5–1,75.
- ✓ **Tekst wyrównany do lewej**, bez justowania, żeby odstępy między wyrazami były równe.
- ✓ **Krótsze zdania i akapity**, każdy z małym śródtytułem.
- ✓ **Pogrubione słowa kluczowe**, czyli te, o które pytamy w zadaniach.
- ✓ **Słowniczek** trudnych wyrazów przy tekście, nie na końcu.
- ✓ **Zadania zamknięte** zamiast pisania: wybór, prawda/fałsz, kolejność.
- ✓ **Początek zdania** w zadaniu otwartym, żeby uczeń nie zaczynał od pustej linii.
- ✓ **Mniej tekstu na stronie** i dużo światła.

## Czego nie zmieniamy

- ✗ Treści tekstu i informacji, które uczeń ma zrozumieć.
- ✗ Celu lekcji: wyszukiwanie informacji i wnioskowanie.
- ✗ Wymagań programowych. Dostosowujemy formę, nie obniżamy poprzeczki.

## Na lekcji i przy ocenianiu

- ✓ Przeczytaj polecenia na głos albo pozwól uczniowi posłuchać tekstu przed czytaniem.
- ✓ Daj więcej czasu, zamiast skracać pracę.
- ✓ W zadaniach na rozumienie oceniaj treść, a nie ortografię.
- ✓ Kremowe tło pomaga części uczniów. Jeśli Twojemu nie, drukuj na białym.

## Jak tego użyć

Strona 2 to wersja standardowa dla całej klasy, strona 3 to wersja dostosowana. Obie mają ten sam temat i te same pytania w innej formie, więc możesz omawiać je wspólnie, a uczeń z dysleksją nie wyróżnia się na tle klasy. Klucz odpowiedzi znajdziesz na stronie 4.

### Chcesz taką kartę do własnej lekcji?

**Lekcja na miarę** zrobi to samo z dowolną stroną z podręcznika: zdjęcie telefonem i gotowe wersje dla 10 profili uczniów, od dysleksji po ucznia zdolnego. 3 lekcje za darmo na [odnswp.pl](https://odnswp.pl).

Imię i nazwisko: \_\_\_\_\_

Klasa: \_\_\_\_\_

Data: \_\_\_\_\_

## Dokąd odlatują bociany?

Bocian biały to jeden z najbardziej znanych ptaków w Polsce. Co roku wiosną wraca do swojego gniazda, które często buduje na słupie, dachu stodoły albo wysokim drzewie. W naszym kraju gniazduje około jednej piątej wszystkich bocianów białych na świecie, dlatego Polskę nazywa się czasem krajem bocianów.

Pod koniec sierpnia bociany zbierają się w duże stada, nazywane sejmikami, i wyruszają w daleką podróż do Afryki. Pokonują nawet 10 tysięcy kilometrów. Nie lecą jednak nad otwartym morzem, ponieważ nad wodą brakuje ciepłych prądów powietrza, które unoszą je w górę i pozwalają szybować bez machania skrzydłami. Dlatego omijają Morze Śródziemne: większość polskich bocianów leci przez cieśninę Bosfor w Turcji, a potem wzdłuż doliny Nilu.

Zimę spędzają w Afryce, gdzie łatwo znajdują pokarm: owady, żaby i małe gryzonie. Wiosną, zwykle w marcu lub w kwietniu, wracają do Polski, często do tego samego gniazda co rok wcześniej.

## Zadania

1. Jak nazywa się stado bocianów, które zbiera się przed odlotem?

---

2. Wyjaśnij, dlaczego bociany nie przelatują nad otwartym morzem.

---

---

3. Wypisz z tekstu dwa miejsca, przez które leci większość polskich bocianów.

---

4. Czym żywią się bociany w Afryce?

---

5. Napisz 2–3 zdania: dlaczego Polskę nazywa się czasem krajem bocianów?

---

---

---

Imię: \_\_\_\_\_

Data: \_\_\_\_\_

## Dokąd odlatują bociany?

### Kraj bocianów

**Bocian biały** żyje w Polsce. Buduje gniazdo na słupie, dachu albo drzewie. W Polsce mieszka bardzo dużo bocianów. Dlatego Polskę nazywa się **krajem bocianów**.

### Wielka podróż

W sierpniu bociany zbierają się w stada. Takie stado to **sejmik**. Bociany lecą do **Afryki**.

### Bez morza

Bociany **nie lecą nad morzem**. Nad wodą nie ma ciepłego powietrza, które je unosi. Lecą przez **Bosfor** i wzdłuż **Nilu**.

### Zima i powrót

W Afryce jedzą **owady, żaby i małe gryzonie**. Wiosną wracają do swojego gniazda.

#### Słowniczek

**sejmik** – duże stado bocianów przed odlotem

**szybować** – lecieć bez machania skrzydłami

**Bosfor** – wąski pas morza w Turcji

**Nil** – długa rzeka w Afryce

1 Jak nazywa się stado bocianów? Zakreśl.

a) gromada    b) sejmik    c) klucz

2 Prawda czy fałsz? Postaw X.

Bociany lecą nad morzem.

☐

P

F

☐

Bociany lecą przez Bosfor.

☐☐

W Afryce bociany jedzą żaby.

☐☐

3 Dokończ zdanie.

Polskę nazywa się krajem bocianów, bo

**Wersja A (standardowa)**

1. Sejmik.
2. Nad wodą brakuje ciepłych prądów powietrza, które unoszą bociany i pozwalają im szybować.
3. Cieśnina Bosfor (Turcja) i dolina Nilu.
4. Owadami, żabami i małymi gryzoniami.
5. Np.: W Polsce gniazduje około jednej piątej wszystkich bocianów białych na świecie. Bociany często wracają do tych samych gniazd.

**Wersja B (dostosowana)**

1. b) sejmik
2. F · P · P
3. Np.: ...mieszka w niej bardzo dużo bocianów.

Zadania B sprawdzają te same umiejętności co zadania A 1–5: wyszukanie informacji, zrozumienie przyczyny i sformułowanie wniosku.

**Pomysł na rozszerzenie**

Pokaż uczniom mapę i poproś, żeby palcem poprowadzili trasę bocianów z Polski przez Bosfor do Afryki. Uczeń z dysleksją często lepiej zapamiętuje informację, kiedy ją zobaczy i „przejdzie”, a nie tylko przeczyta.